

Center Sundhed

Journalnr: 29.00.00-G01-125-18
Ref.: Mads Rasmussen
Dato: 28-08-2019

Projektbeskrivelse – DGI-samarbejde

Den 12. juni 2019, blev det forslået for kultur- og fritidsudvalget, at der ansættes en foreningskonsulent i samarbejde med DGI-Nordjylland i en 3-årig projektansættelse. Kultur- og fritidsudvalget godkendte, at forvaltningen arbejder videre med ansættelse af en DGI-foreningskonsulent og at der indledes samarbejde med DGI om udarbejdelse af projektbeskrivelse, som kan behandles i forbindelse med budget 2020. Følgende er projektbeskrivelsen hvor konkrete arbejdsområder, samarbejdspartnere, interesseområder, proces- og tidsplan, samt interessenter for projektet fremlægges.

Forvaltningen vil fremlægge sagen på Sundhedsudvalget og Børne- og Familieudvalgets møder i september 2019.

Formål

Formålet med oprettelsen af stillingen er overordnet:

- At gøre borgerne i Rebild Kommune sundere, både fysisk og mentalt
- At skabe fællesskaber, der kan være med til at øge trivsel
- At styrke fritids- og idrætslivet
- At styrke fokus på sårbare børns og unges deltagelse i foreningslivet
- At styrke ældre borgeres livskvalitet gennem fysiske aktiviteter

Ansættelse af en foreningskonsulent vil understøtte Byrådets vision om "Et aktivt liv - sammen", særligt fokuspunkterne om sund livsstil og mental sundhed og vil desuden understøtte foreningslivet, fællesskaber og netværk. Ydermere understøtter DGI-samarbejdet FNs verdensmål, herunder særligt nr. 3 om sundhed og trivsel.

Som en del af den fælles indsats og samarbejde med DGI, er det DGI's formål, at man opnår en tættere kontakt med både foreningerne og kommunen, bl.a. sådan at flere borgere i Rebild bliver aktive, og at flere borgere bliver medlem af en forening og et fællesskab.

Tværfagligt samarbejde og visioner

Forvaltningen har vurderet, at det er afgørende for succes, at der er en bred forankring af projektet, såvel politisk i de involverede udvalg (Kultur- og Fritidsudvalget, Sundhedsudvalget, Børne- og Familieudvalget) som administrativt i de involverede centre (CSKF, CBU og CPO). Tidligere DGI-projekter (bl.a. Bevæg dig for livet) har i øvrigt erfaret, at en bred administrativ forankring giver en bedre arbejdsproces.

Derfor har forvaltningen indledt en intern kommunal proces, hvor projektets formål, ramme, målsætninger, indsatser og administrativ organisering defineres i samarbejde. Indeværende projektbeskrivelse bygger på drøftelser og sparring mellem repræsentanter på tværs af centre og der er ligeledes afholdt møder med skoler, foreninger og haller og samt med leder af DGI-Nordjylland. Der er således opnået et bred funderet syn på hvilke konkrete områder og projekter et DGI-samarbejde kan operere med.

I henhold til centerkontrakterne for Center Sundhed, Kultur og Fritid, Center Børn og Unge samt Center Pleje og Omsorg giver dette samarbejde god mening, da projektet vil understøtte indsatsområderne:

- Inddragelse og samarbejde (CPO)
- Samskabelse og aktiv hverdag (CPO)
- Leg, læring og bevægelse (CBU)
- Trivsel og indsats ("...satser på mental sundhed og sund livsstil for alle.") (CBU)
- Fællesskab ("...vi understøtter foreningslivet") (CBU)
- Sundhed – tæt på og i mange former (CSKF)
- Samarbejde med borgere og foreninger (CSKF)

En foreningskonsulent vil ligeledes understøtte en lang række indsatsområder og visioner som er formuleret i Rebild Kommunes politikker.

I Børn- og Ungepolitikken fremgår det, under temaet "Fællesskaber der rummer", at *"alle børn skal være med i trykke og meningsfulde fællesskaber"* og under "I bevægelse", er det målet at vil kommunen at *"alle børn og unge skal have et sundt og aktivt liv"*. Det vil man blandt andet opnå ved at *"Børn, unge og voksne skal have viden om lokale kultur- og fritidstilbud, så alle har kendskab og nem adgang til at deltage i en mangfoldig og varieret vifte af fritidsaktiviteter."*

I Folkeoplysningspolitikken vil man *"Understøtte og udvikle en frivillig indsats i foreningerne"* og sikre at *"flest mulig får glæde af de værdier og kvaliteter, som de folkeoplysende aktiviteter har at byde på"*. Ligesom man i og Frivilligpolitikken ønsker at fritidstilbud er *"synligt og tilgængeligt for alle borgere"*.

Rebild Kommune vil jævnfør Sundhedspolitikken *"skabe rammer, som inspirerer borgerne til at bevæge sig mere"* og *"sikre formidling af hvilke aktivitetstilbud der er tilgængelige"*.

Ses der på Handicappolitikken fremgår det, at man vil *"skabe et aktivt fritids- og kulturliv sammen"* og at *"foreningerne skal skabe tilbud til borgere med handicap og pårørende"*.

Og sidst i Værdighedspolitikken er gennemgående temaer *Livskvalitet, Ensomhedsforebyggelse og Rehabilitering*.

Ovenstående eksempler understreger at den sundhedsfremmende indsats, blandt andet gennem foreningssamarbejde, rækker ind i Rebild Kommunes vision om "et aktivt liv -sammen", men i høj grad også i de enkelte politikker. En foreningskonsulent vil hjælpe med, at komme i mål med de visioner der findes inden for forebyggelse, bevægelse, sundhed, fællesskaber og livskvalitet.

Historik og erfaringer fra andre DGI-projekter

Det foreslåede samarbejde mellem DGI, foreningslivet og Rebild kommune er velkendt og afprøvet i flere andre nordjyske kommuner. Samarbejdet har eksempelvis ført til:

I Brønderslev er det kommunale genoptræningstilbud gået sammen med lokale foreninger, så borgere med kroniske sygdomme som en del af deres genoptræning og rehabilitering nu bliver præsenteret for en række forskellige idrætstilbud. Ambitionen er, at borgerne bliver så grebet af sporten og sammenholdet i foreningerne, at de forbliver aktive medlemmer, selv efter deres genoptræningsforløb er overstået.

Et samarbejde med Aalborg Kommune om at kvalificere foreningernes tilbud til skolerne. Målet var at skabe en øget forståelse for hinanden og hvordan man skaber et godt samarbejde – og dermed og større chance for flere aktive unge. Har været gennemført to gange med i alt over 35 deltagende foreninger. Et andet samarbejde mellem DGI og Aalborg Kommune er et skole-foreningssamarbejde for børn med særlige behov. Sammen med Aalborg Kommune har DGI med positive resultater gennemført fire FOKUS forløb hvor ca. 35 børn med forskellige diagnoser el. handicaps.

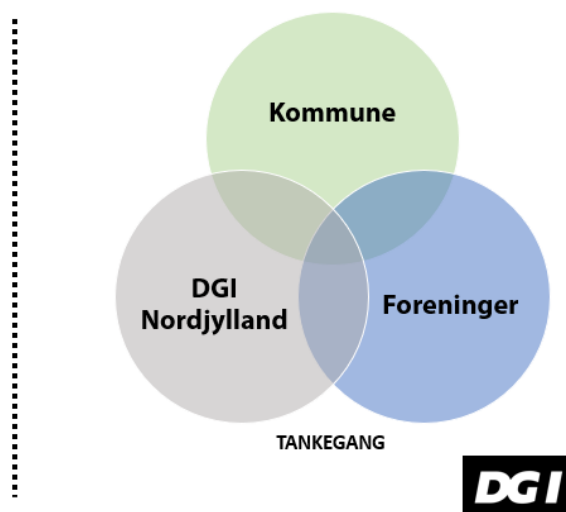
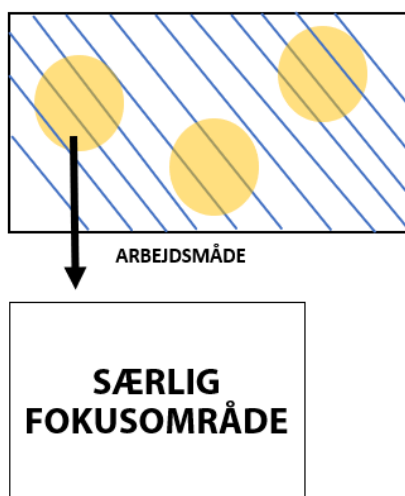
Samarbejdsprojekt med Mariagerfjord kommune og TrygFonden – Aktiv hele dagen. Et projekt der sætter fokus på den åbne skole og afsøger mulige modeller for skole-foreningssamarbejde, med en særlig opmærksomhed på, hvad der skal til før og efter aktiviteten for at sikre den ønskede effekt.

I samarbejde med Thisted Kommune har DGI de seneste 4-5 år, afholdt 1-2 Unge I Front kurser årligt. Unge I Front er en generel træneruddannelse, som de fleste steder afvikles som et valgfag i skolen. I Thisted Kommune afvikles kurset i en weekend, og de unge deltagere benyttes så vidt muligt efterfølgende i Thisted Kommunes "Forenings SFO".

Foreningskonsulent i Rebild Kommune (Strategi og virkeområder)

Modellerne nedenfor har til hensigt at overskueliggøre samarbejdsflader, strategiudviklingen, arbejdsprocessen og virkeområder for en foreningskonsulent.

STRATEGI-UDVIKLINGSMODEL

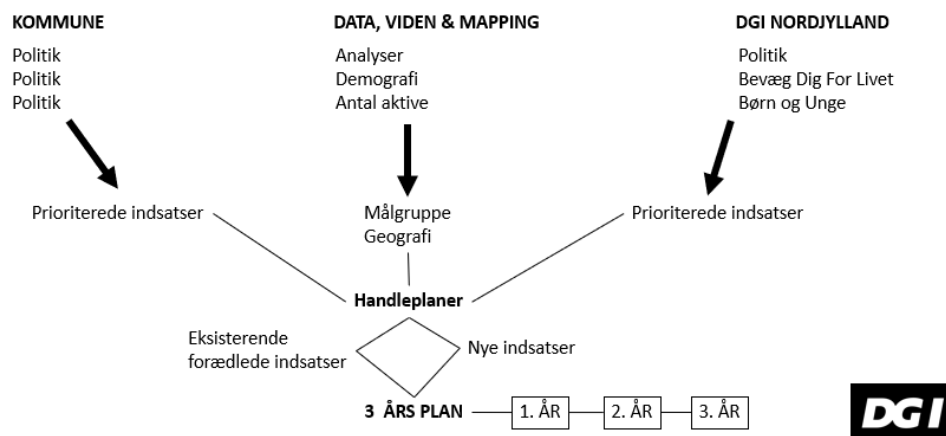
Tankegang

Ansættelsen af en foreningskonsulent er et samarbejde mellem kommunen, foreningerne og DGI-Nordjylland. Konsulenten har således primært til formål at samle ressourcer, udvikle og arbejde inden for de overlappende interesser.

Arbejdsområde

Det blå skraverede felt skal ses som konsulentens daglige foreningsunderstøttelse og udvikling. Dertil kommer de særlige fokusområder (de gule cirkler), som er de projekter DGI og kommunen (i samarbejde med borgerne) definerer. Disse kan eksempelvis være brobygningsforløb for kronikere, særlige indsatser for inaktive børn og/eller udvikling af forløb på ældre- og handicapområdet. Fokuspunkterne er ikke nødvendigvis faste og konstante over den treårige periode, men kan, efter behov, ændres.

STARTSKUDET

Kommunes og DGI-Nordjyllands prioriterede indsatser

De konkrete handleplaner, projekter og aktiviteter som en foreningskonsulent udvikler og søsætter vil i høj grad bære præg af kommunens og DGI-Nordjyllands politikker, altså hvilke indsatsområder ønsker Rebild kommune henholdsvis DGI. Her vil Rebild kommune tage afsæt i de ovenfor beskrevet politikker samt borgerinddragelse og samskabelse. DGI-Nordjyllands prioriterede indsatser er bl.a. senior sport samt bevægelse for børn og unge. Partnerne vil i starten af projektperioden mødes og de enkelte indsatser er således et fælles nedkøg af hvad der er a) kommunes politikker b) DGI-Nordjyllands politikker, og c) den demografiske sammensætning, geografi og foreningernes tal over aktive, med mere (Data, viden og mapping).

Data, viden om mapping

Det er afgørende for de enkelte indsatsers succes, at de bygger på en grundig analyse af kommunens demografi og geografi (hvem og hvor mange har nem adgang henholdsvis begrænset adgang til aktiviteter). Derudover er det væsentlig at undersøge de enkelte foreningers tilslutning og hvilke kompetencer og ressourcer disse rummer. Ligeledes er det vigtigt at kigge til de uorganiserede aktiviteter, som findes i

kommunen. Denne analyse vil foreningskonsulenten foretage, som det første i projektperioden, for således at have et grundigt fundament for at udvikle gunstige tilbud.

Foreningskonsulent i Rebild Kommune (overordnede tanker og projektidéer)

Samskabelse

Det er vigtigt at bemærke, at DGI-samarbejdet skal være i tråd med Rebild kommunes vision om *samskabelse*. Derfor er det heller ikke kommunen, der alene vil definere de konkrete projekter. Foreningskonsulenten skal danne netværk og træde til foreninger, frivillige og ildsjæle og det er således foreningerne, borgerne og brugerne, der skal have den gode idé til aktiviteter og projekter, eksempel på kommunens ældrecentre. Det skal således være foreningskonsulenten, som faciliterer og planlægger de idéer og projekter, der kommer udefra. Derfor er det afgørende, at borgere, brugere, foreninger og frivilligere er med til at definere og konkretisere projektet og hvilke tilbud der skal skabes. Nedenstående skal ses som idéer, fra forvaltningernes side, til hvad der umiddelbart er interesse for og kan lade sig gøre med de ressourcer, der umiddelbart er til rådighed.

Lokalt og Konkret

Fra CBU og særligt fra CPO understreges det, at der tænkes *lokalt* og *konkret*. Med det forstået at borgerne, herunder særligt børn og ældre, ikke er mobile nok til at tilgå centraliseret aktiviteter og det er altså afgørende, at aktiviteterne kommer til borgerne og ikke omvendt. Ligeledes er det vigtigt at brugere, frivillige, instruktører og andre interessenter, ikke oplever aktiviteterne som en byrde. I tråd med dette er det væsentligt for, at opnå succes at de personer (lærer, SOSU-personale, fysioterapeuter, mf), som indgår som samarbejdspartnere ikke oplever projektet som et yderligere slid på deres ressource. De skal derimod opleve projektet som en hjælp og et supplement til deres daglige opgaver og mål.

Projektidéer i Rebild Kommune

Det er vigtigt at påpege at nedenstående blot er eksempler, idéer og at de enkelte projekter overordnet set, faciliteret af foreningskonsulenten, kommer nedefra, altså fra brugerne, borgerne og de frivillige.

Efterbyggelse efter endt kronikerforløb

Rebild Kommune ser et stort behov for at yde en bedre og bredere indsats i forhold til efterbyggelse, for eksemplet efter endt kronikerforløb, for at borger fastholder opnåede funktionsniveau og etablering af sociale relationer. Det kan udvides/udvikles til også at være for borgere efter endt genoptræning m.fl. Målgruppen er typiske 65+ og har mulighed for at transportere sig selv, men borgerne ønsker alligevel ofte lokale tilbud. Efterbyggelse kan fra kronikerteamets perspektiv være mange forskellige tiltag både aktiviteter med fokus på fysisk aktivitet, men også aktiviteter, hvor det sociale er det bærende for fremmødet.

Etablering af aktiviteter for børn med dårlig eller ingen erfaringer med fysisk aktivitet

Rebild kommune har børn i forløb i Overvægtsklinikken, hvor børnene enten har ingen eller dårlig erfaring med fysisk aktivitet. Målgruppen er 0-16 år. Fokus er på de sociale aspekter af fysisk aktivitet og på, at det skal være sjovt at bevæge sig.

Etablering af flere aktivitet i naturen

Dette initiativ kan både fungere som efterbyggelse fra vores hold eller indsatser i Sundhedscentret, men det kan også være for en mere bred målgruppe.

E-sport i kommunens haller

E-sport er blomstrende i kommunen og særligt i forbindelse eller tilknytning til kommunens selvejende haller. Flere foreninger er allerede i gang og har ydret stort ønske om hjælp fra en foreningskonsulent til at udvikle et mere etableret tilbud. E-sport skal være med til at tage børn og unge ud af værelset og ind i foreningen og det forpligtende fællesskab. Fysisk aktivitet kan på flere måde tænkes ind i e-sportstræningen.

Evaluering

Når projektets 3-årgie periode udløber, er det væsentligt at evaluere effekten og undersøge om, hvor og i hvilket omfang projektet har skabt værdi. DGI-Nordjylland og Rebild Kommune vil derfor blandt andet måle:

1. Er der i perioden kommet flere foreningsaktive i Rebild kommune?
2. Er der generelt i kommunen flere aktive borgere?
(Mål for 1 og 2 er naturligvis afhængig af flere ting, end blot DGI-samarbejdet, men det er ikke desto mindre relevant at se på)
3. Kvalitativ data – eksempler på og beskrivelser af opnåede synergieffekter.
4. Effekt og tilslutning til de enkelte aktiviteter som igangsættes af foreningskonsulenten

Procesbeskrivelse

DATO	AKTIVITET	RESSOURCER	BESKRIVELSE
Initiering af projekt			
5/4-19	DGI godkender sagsfremstilling til direktionen	DGI-nordjylland, CSKF	
23/4-19	Sagen fremlægges for direktionen		Direktionen godkender at de konkrete aktiviteter i den 3 årige periode skal planlægges og gennemføres i tæt samarbejde mellem de involverede centre og DGI.
12/5-19	Sag fremlægges for KFU	KFU, CSKF	Projektets formål, finansiering og evt tværfaglige samarbejde fremlægges for KFU. Udvalget godkender at der arbejdes videre og udarbejdes en projektbeskrivelse til behandling ifm budget 2020. Forvaltningen vil fremlægge sagen for SU og BFU i sep.
Inddragelse af interessenter			
Aug. Og sep. 2019	Inddragelse af centre, DGI, råd, foreninger og skoler mhp udarbejdelse af projekt- og procesbeskrivelse	Fritidsrådet, DGI, Skørping Idrætscenter, Øster Hurum idrætscenter, CBU, CSKF, CPO, Terndrøpskole	En bred vifte af interessanter inddrages for at opnå en nuanceret og inkluderende projektbeskrivelse som bære præg af at flere er blevet hørt.
Udarbejdelse af projektbeskrivelse til behandling og godkendelse ifm budget 2020			
Sep. 2019	Udarbejdelse af projektbeskrivelse	Udviklingskonsulent – Idræt og Fritid	
Sep. 2019	Politisk godkendelse	SU, KFU, BFU, BY	Projektet og ansættelsen godkendes ifm budget 2020
Ansættelse af DGI-konsulent			
Primo 2020	Ansættelse af DGI-konsulent	CSKF, CPO, CBU, DGI	
Primo 2020	Inddragelse af borgerne, brugere	DGI-konsulent + Borgere, foreninger, frivillige, mf	Med henhold til borgerinddragelse og kommunens vision om samskabelse, skabes, formuleres og konkretiseres projekterne sammen med borgerne
Primo 2020	Definere prioriterede indsats- og særlige fokusområder	CSKF, CPO, CBU, DGI	
Primo 2020	Data, viden og mapping	DGI-konsulent	DGI-konsulenten udarbejder en rapport, hvor der redegøres for underlaget for projektet. Dvs hvad er demografien, medlemstal, aktive borgere mm.
2020	Deltagelse i diverse skole- og forenings- arrangementer		Skolernes motionsdag, Skole OL, Børne OL mf
2020-2023	Igangsættelse af konkrete projekter		
Primo 2023	Evaluerings af ansættelsen	CSKF, CPO, CBU, DGI	

Politisk forankring og politisk behandling

Da en stor del af foreningskonsulentens arbejde vil bestå af kontakt og samarbejde med idrætsforeninger vurderer forvaltningen, at konsulentens ansættelse skal forankres i Center Sundhed, Kultur og Fritid.

Desuden skal konsulenten indgå i relevante fora til at understøtte konsulentens arbejde.

Økonomi

Stillingen finansieres med en 50/50 fordeling mellem kommunen og DGI. I konceptet er der tale om en 3-årig projektansættelse. Den årlige kommunale omkostning bliver 300.000 kr. inklusiv omkostninger til kørsel og kontorforhold. Forvaltningen foreslår, at Sundhedsudvalget, Kultur og Fritidsudvalget samt Børne- og Familieudvalget finansierer den kommunale del med hver 1/3 af udgiften, dvs. 100.000 kr.